

U C H W A Ł A Nr XXII/188/13

Rady Gminy Dźwierzuty

z dnia 25 lutego 2013r.

w sprawie uchwalenia gminnego programu przeciwdziałania narkomanii na terenie Gminy Dźwierzuty na 2013 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym /tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591, z późn. zm./ oraz art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz.1485 z późn. zm.) Rada Gminy Dźwierzuty uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się gminny program przeciwdziałania narkomanii na terenie gminy Dźwierzuty na 2013 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dźwierzuty.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje od 01 stycznia 2013 roku oraz podlega ogłoszeniu.

Przewodniczący Rady Gminy

Krzysztof Sawicki

Załącznik Nr 1

do Uchwały Nr XXII/188/13

Rady Gminy Dźwierzuty

z dnia 25 lutego 2013r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

NA ROK 2013 NA TERENIE GMINY DŹWIERZUTY

W S T Ę P

Narkomania oznacza nadużywanie środków psychoaktywnych - narkotyków, do których zalicza się naturalne lub syntetyczne substancje oddziałujące na ośrodkowy układ nerwowy, powodując między innymi zmiany świadomości, percepcji, nastroju. Środki psychoaktywne mają zdolność wywoływania uzależnień oraz uszkodzenia najważniejszych narządów człowieka. Narkomania niesie za sobą poważne ryzyko uszkodzenia zdrowia- HIV, żółtaczkę, choroby weneryczne, problemy społeczne- przestępczość, prostytutka, bezdomność, bezrobocie, ubóstwo. Zmiany zachodzące w naszym społeczeństwie niosą za sobą rozpowszechnianie się mody na używanie środków psychoaktywnych. Wzrasta liczba osób eksperymentujących ze środkami psychoaktywnymi. Obniża się wiek eksperymentujących. Obecnie do „zarażenia narkomanią” dochodzi już w szkole podstawowej.

Zjawisko narkomanii ma charakter procesu- postępuje, ewoluje i odznacza się zróżnicowaną dynamiką. Narkomania to nie tylko subkultura, ale i moda narkotykowa, która przebiega zgodnie z zachodzącymi w niej trendami. Młodzi ludzie swobodnie dokonują wyborów między dostępnymi używkami- alkoholem, nikotyną, narkotykami. Moda na zażywanie narkotyków narasta. Powszechność narkotyków wcześniej była głównie problemem miast, obecnie sięga wsi. Substancje psychoaktywne mogą być dostępne w szkołach, imprezach, dyskotekach.

Bardzo istotne w zapobieganiu narkomanii jest uświadomienie, jakie ryzyko niesie za sobą sięgnięcia po narkotyk. Odpowiednio do stopnia ryzyka profilaktyka powinna być prowadzona na trzech poziomach:

Pierwszorzędowa- adresowana do grupy niskiego ryzyka, są to działania prewencyjne, obejmujące szerokie, nie zdiagnozowane populacje - promocja zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji.

Drugorzędowa- adresowana do grupy podwyższonego ryzyka, celem jest ograniczenie głębokości i czasu trwania dysfunkcji, umożliwienie wycofania się z zachowań ryzykownych.

Trzeciorzędowa- adresowana do grupy wysokiego ryzyka- przeciwdziałanie pogłębiania się procesu chorobowego, umożliwienie powrotu do normalnego życia w społeczeństwie.

Gminny Program przeciwdziałania narkomanii został opracowany w oparciu o Ustawę z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.), Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 czerwca 2006 roku w sprawie Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006 - 2010 (Dz. U. z 2006 r. Nr 143, poz. 1033 z późn. zm.).

UCHWAŁY RADY GMINY 2010-2014

Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej. W szczególności:

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii (art. 19 pkt.1 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii),
- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychologicznej i prawnej,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo- rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu narkomanii,
- udzielanie pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej, których kontraktu socjalnego.

Diagnoza zjawiska narkomanii - lata 2006-2010

Dane w województwie warmińsko- mazurskim

Województwo warmińsko- mazurskie stanowi około 7,7 % obszaru Polski, zamieszkuje go 1.428,4 tys. osób. Jednym z zagrożeń z jakimi spotykają się społeczności lokalne to problemy związane z nadużywaniem substancji psychoaktywnych takich jak alkohol i narkotyki.

Rośnie liczba dzieci i młodzieży eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi.

Zjawisko to utrzymuje się na poziomie 12-15% badanej populacji.

Gmina Dźwierzuty

W Gminie Dźwierzuty zamieszkuje 6941 ludności (stan na dzień 31.12.2011 r.), w tym 1683 osób w Dźwierzutach - miejscowości będącej siedzibą władz Gminy.

Obecnie w Gminie nie powstają nowe zakłady produkcyjne. Miejscem zatrudnienia są sklepy, szkoły, dwa przedszkola, bank, ośrodek zdrowia, Urząd Gminy, GOPS, Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, Urząd Pocztowy, gospodarstwa agroturystyczne, ośrodki wypoczynkowe, działają małe firmy prywatne. Dla części rodzin główne źródło utrzymania stanowią niewielkie gospodarstwa rolne o powierzchni do 10 ha.

Diagnoza dotycząca zjawiska narkomanii wśród dzieci młodzieży oparta została na badaniach ankietowych w ramach Kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” w roku 2009 i 2010/ 2011 / 2012 w klasach I i II oraz kl. III Publicznego Gimnazjum Im. K. Klenczona w Dźwierzutach i klasach V w szkołach podstawowych w Gminie Dźwierzuty. Badania dotyczyły opinii młodzieży na temat zachowań ryzykownych.

Wśród uczniów klas II PG w Dźwierzutach w badaniu udział wzięło 48 uczniów (rok 2009), w roku 2010/2011 - 112 uczniów kl. I oraz w roku 2011/2012 udział wzięło 250 uczniów . Uzyskane odpowiedzi pozwoliły określić poziom wiedzy uczniów o występujących w ich środowisku zagrożeniach związanych z uzależnieniem od alkoholu, narkotyków, przemocy. Pokazały opinie uczniów na temat w/w zagrożeń.

Wypowiedzi uczniów pogrupowano według zagadnień:

- poziom świadomości dotyczący uzależnień występujący w środowisku rówieśniczym
- własne zachowania i sytuacje związane z używaniem środków odurzających lub uzależniających
- zdanie młodzieży na temat alkoholu
- stosunek ankietowanych do palenia nikotyny i marihuany

- opinia nastolatków dotycząca przemocy.

Z badań ogólnopolskich w ramach Kampanii wynika, że większość ankietowanych uczniów I, II i III klas szkoły gimnazjalnej ma świadomość, że osoby z ich grupy wiekowej stosują środki odurzające lub uzależniające. Są to osoby znane im z kontaktów koleżeńskich. Wynika to z tego, że prawie każdy uczeń może mieć dostęp do środków zagrażających ich zdrowiu lub życiu. Ankietowani mają świadomość, że najpopularniejszymi używkami są papierosy, alkohol. Niższy poziom świadomości dotyczy stosowania narkotyków. Może to być związane z występowaniem tego problemu w mniejszej skali. W porównaniu z alkoholem i papierosami niewielka część młodzieży klas I, II i III gimnazjum miała bezpośredni kontakt z narkotykami. Co czwarty ankietowany przyznał, że palił papierosy - 3/4 tej grupy to osoby, które paliły w przeszłości.

Prawie co 8 osoba ankietowana uważa, że można bezpiecznie dla organizmu palić marihuanę.

W 2009 r. przebadano 72 uczniów, ze szkół podstawowych w Gminie Dźwierzuty.

Z badań wynika, że uczniowie mają kontakt z alkoholem. Najczęstszą przyczyną jest namowa innych oraz przyzwolenie ze strony dorosłych. Spośród badanych co 3 dziecko miało kontakt z alkoholem. Papierosy pali połowa uczniów- jest to palenie okazjonalne.

Prawie wszystkie dzieci mają świadomość, że można się dobrze bawić bez picia alkoholu.

Co 5 uczeń (rok 2009/2010/2011/2012) uważa, że paląc marihuanę nie można się uzależnić od narkotyków. Istnieje niebezpieczeństwo ulegania namowom na spróbowanie marihuany, a być może niektóre dzieci mogły mieć doświadczenia z tym związane.

Ankiety z badań ogólnopolskich w ramach Kampanii przechowywane są w szkołach .

WNIOSKI - wynikające z badań

Dzięki ankietom uzyskano informacje o najczęściej stosowanych przez uczniów używkach. Stwierdzono, że młodzież sięga po nie z braku pomysłów, na zabicie nudy, jako ucieczkę od problemów. Inspiracją po sięganie po używki jest środowisko rówieśnicze. Niekiedy problem pogłębiają dorośli pozwalający dzieciom pić alkohol i palić papierosy. Badania wykazały również, że wśród dzieci i młodzieży są osoby, które potrafią preferować zdrowy model życia, nie boją się odmówić w sytuacjach zagrożenia.

Z badań wynika:

- istnieje niebezpieczeństwo próbowania marihuany,
- istnieje ryzyko namowy ze strony innych na użycie środków odurzających, psychoaktywnych,
- postawa dorosłych sprzyja sięganiu po alkohol- przyzwolenie ze strony dorosłych,
- miejsca szczególnej dostępności narkotyków : szkołę, dyskotekę, bar, ulicę,
- szeroki wachlarz narastających problemów związanych z narkotykami – doświadczanych przez młodzież takich jak : problemy z rodzicami, przyjaciółmi, w szkole, kłopoty z policją, kłótnie i sprzeczki, przepychanki i bójki.

W roku 2008 przeprowadzono również badania wśród społeczności lokalnej w celu opracowania Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2015. Na pytania dotyczące kontaktu dzieci i młodzieży z narkotykami odpowiedziało 204 ankietowanych- rodziców uczniów w wieku szkolnym i przedszkolnym. 93 - 45,58 % ankietowanych stwierdziło, że ich dzieci uczestniczą w dodatkowych zajęciach w świetlicy wiejskiej lub innym miejscu. Zadowolonych z pracy szkół jest 159 - 95,58% ankietowanych, niezadowolonych z pracy szkół jest - 37 - 18,87%. Nauczyciele interesują się rodzinami i podejmują współpracę według 162 - 79,41% ankietowanych. Bezpieczeństwo w szkołach pozytywnie oceniło 199 ankietowanych - 97,54%.

UCHWAŁY RADY GMINY 2010-2014

Wśród uczniów pojawia się zjawisko picia alkoholu, odpowiedzi twierdzącej udzieliło - 37-18,13% osób, negatywnej 159-77,94%, na dyskoteki chodzi 127 uczniów - 62,25% ankietowanych, pali papierosy 28 osób - 13,72%, 168 osób udzieliło odpowiedzi negatywnej - 82,35%. 204 - 100% ankietowanych stwierdziło, że koleżanki/koledzy ich dzieci nie używają narkotyków. Natomiast 15 - 7,35% osób stwierdziło, że w szkołach mają miejsce bójk lub wymuszanie pieniędzy, odpowiedzi negatywnej udzieliło 189 - 92,64% ankietowanych.

Problemy wśród dzieci przedstawia następująca tabela:

Lp	Problemy dzieci	Ilość odpowiedzi	%
1.	Picie alkoholu	37	18,13
2.	Palenie papierosów	28	13,72
3.	Używanie narkotyków	0	0
4.	Udział w dyskotekach	127	62,25
5.	Negatywne zachowania na terenie szkoły (bójki, wymuszanie pieniędzy)	15	7,35

Największy procent dzieci uczestniczy w dyskotekach nocnych (ponad połowa udzielonych odpowiedzi przez ankietowanych), pojawiają się zachowania związane z ryzykiem uzależnień - picie alkoholu i palenie papierosów oraz konflikty z prawem - bójk, wymuszanie. Wraz z uczestnictwem w dyskotekach pojawia się ryzyko braku nadzoru nad dziećmi i młodzieżą ze strony dorosłych.

Do głównych problemów należą :

1. inicjacja narkotykowa przez coraz młodszą populację naszej gminy, której przyczyny to stres, chęć zapomnienia o kłopotach, chęć uznania w grupie rówieśniczej, lepsza zabawa i nastrój, dodanie sobie odwagi, itp.
2. dzieci pozostawione bez opieki, rozpad rodzin, ciągły stres powodujący różnego rodzaju choroby somatyczne oraz emocjonalne u członków rodzin.

Niemożliwe jest określenie liczby osób używających narkotyków i wynikających z tego skutków.

Dlatego celowe jest zapobieganie używaniu narkotyków przez dzieci i młodzież poprzez profilaktykę i stwarzanie im miejsc do spędzania aktywnego wolnego czasu, jak i rozwijanie ich zainteresowań.

CELE PROGRAMU

1. Kreowanie lokalnej polityki przeciwdziałania narkomanii służącej zmniejszeniu aktualnych i zapobieganiu nowych problemów narkomanii.

2. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych i członków ich rodzin, przeciwdziałanie przemocy domowej.
3. Zmniejszenie degradacji zdrowotnej, społecznej i ekonomicznej osób oraz rodzin ponoszących skutki nadużywania narkotyków.
4. Tworzenie warunków do przeprowadzenia zadań z zakresu profilaktyki skierowanej głównie do dzieci i młodzieży.
5. Prowadzenie szerokiej profilaktyki wśród rodziców.
6. Działalność wychowawcza i informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów związanych z narkomanią.

DZIAŁANIA

PRIORYTET I.

Zwiększenie liczby osób zajmujących się realizowaniem

działań profilaktycznych

Działania:

1. Prowadzenie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób realizujących zadania profilaktyczne obejmujące problematykę narkomanii, w szczególności dla: pracowników szkół, placówek oświatowych, pomocy społecznej, policji, innych grup podejmujących działania profilaktyczne.
2. Zwiększenie liczby kompetentnych realizatorów programów profilaktycznych.
3. Kursy i szkolenia dla przedstawicieli samorządu lokalnego oraz pracowników samorządowych zajmujących się problemami narkomanii.

PRIORYTET II.

Zapobieganie uzależnieniom oraz problemom związanym z używaniem środków

odurzających. Prowadzenie działalności wychowawczej.

Działania:

1. Organizowanie na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.
2. Promowanie zdrowego stylu życia, prowadzenie konkursów, olimpiad, rozwój działalności sportowej.
3. Prowadzenie programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży

PRIORYTET III.

Rozwijanie i popieranie działalności informacyjnej, zapobiegawczej.

Poradnictwo i organizacja pomocy społecznej.

Działania:

1. Podniesienie wiedzy społeczeństwa z zakresu narkomanii. Zwiększenie zaangażowania społeczności lokalnej w zapobieganiu narkomanii - wsparcie działalności organizacji pozarządowych, osób fizycznych.
2. Podniesienie poziomu wiedzy rodziców na temat zapobiegania narkomanii, postaw rodzicielskich - współpraca z placówkami oświatowymi.
3. Udzielanie rodzinom z problemem narkomanii pomocy psychospołecznej, prawnej, informacyjnej.

4. Szerzenie informacji n/t problemu narkomanii za pomocą ulotek, wykorzystanie strony internetowej Gminy, biuletynu parafialnego oraz współpraca z instytucjami zajmującymi się w/w problematyką

Realizatorzy i partnerzy w realizacji Programu zapobiegania narkomanii

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
3. Placówki oświatowe
4. Służba zdrowia
5. Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji
6. Biblioteki (publiczna, szkolne)
7. Parafie: w Dźwierzutach, Targowie
8. Grupy w ramach zajęć profilaktycznych z elementami socjoterapii.
9. Policja
10. Urząd Gminy
11. Organizacje pozarządowe

Spodziewane efekty:

- zwiększenie świadomości społecznej
- promocja zdrowego stylu życia
- przygotowanie nauczycieli do prowadzenia programów profilaktycznych
- zmniejszenie ryzyka związanego z używaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych
- diagnoza problemów związanych ze zjawiskiem narkomanii.

ZASADY FINANSOWANIA ORAZ SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

Program może ulec modyfikacji w trakcie jego realizacji (zmiana potrzeb społecznych wynikających z diagnozy problemu) oraz w przypadku zmian zapisów ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Gminny Program Rozwiązywania Problemów Narkomanii stanowi część strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz uzupełnienie zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na terenie Gminy Dźwierzuty. Zadania wynikające z Gminnego Programu Rozwiązywania Narkomanii realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dźwierzutach.

Głównym źródłem finansowania programu są środki Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dźwierzutach.

Za merytoryczną i formalną prawidłowość wydatkowania środków przeznaczonych na realizację zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych odpowiedzialny jest Pełnomocnik i Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

UCHWAŁY RADY GMINY 2010-2014

Upoważnia się Pełnomocnika do występowania do Wójta Gminy z wnioskami o przeniesienie środków finansowych pomiędzy zadaniami i paragrafami wydatków w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Dźwierzuty.

Ewidencja księgową z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych prowadzona jest w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dźwierzutach.

Opracowanie:

Karol Włodkowski - Przewodniczący GKRPA

Halina Len - sekretarz GKRPA

[powrót](#)

Podmiot publikujący Urząd Gminy w Dźwierzutach

Wytworzył Karol Włodkowski - Zastępca Wójta Gminy 2013-02-25

Publikujący Krzysztof Kołakowski - Administrator BIP 2013-03-05 14:26